

Бібліографічне посилання: загальні положення та правила складання

(ДСТУ 8302:2015)



Л. А. Криштафович,
гол. бібліограф НТБ ВНТУ

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Державна наукова установа “Книжкова палата України імені Івана Федорова”

Видання офіційне

Уведено вперше

Чинний від 2016-07-01

- Цей стандарт установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщування у документах.
- Бібліографічні посилання, що є частиною довідкового апарата документа, наводять у формі бібліографічного запису.
- Бібліографічні відомості про цитовані або згадувані в тексті документи на будь-яких носіях інформації, що є об'єктами бібліографічного посилання, мають бути достатніми для їхньої загальної характеристики, ідентифікування та пошуку.

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

- Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації.
- Стандарт призначено авторам творів, видавцям, фахівцям редакцій засобів масової інформації, інформаційних центрів тощо.

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

бібліографічне посилання

Сукупність бібліографічних відомостей про цитований, розглядуваний або згадуваний у тексті документа інший документ, що є необхідними й достатніми для його загальної характеристики, ідентифікування та пошуку

об'єкт бібліографічного посилання

Усі види опублікованих і неопублікованих документів, їхні окремі складники або групи документів на будь-яких носіях інформації

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Елементи бібліографічного запису (заголовок і бібліографічний опис) та знаки пунктуації в бібліографічному посиланні, незалежно від його призначення та виду, подають згідно з ДСТУ ГОСТ 7.80 і ДСТУ ГОСТ 7.1 з урахуванням таких особливостей:

У заголовку бібліографічного запису подають відомості про одного, двох чи трьох авторів, **імена** у відомостях про відповідальність **за навкісною рискою / не повторюють**.

Репінський С. В., Козлов Л. Г., Буренніков Ю. А. Керування регульованих насосів в гідроприводах, чутливих до навантаження : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2016. 200 с.

У заголовку бібліографічного запису **позатекстового** посилання **можна** зазначити **більше ніж три імені авторів**.

Дусанюк Ж. П., Репінський С. В., Савуляк В. В., Сердюк О. В. Механоскладальні дільниці та цехи в машинобудуванні : практикум. Вінниця : ВНТУ, 2016. 148 с.

Після назви дозволено **не зазначати** загального позначення матеріалу («**Текст**», «**Електронний ресурс**» тощо).

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Замість “крапка й тире” (“. — “) рекомендовано застосовувати знак **“крапка” (.)**

Гордієнко О. А. , Гуменчук О. А., Тітов Т. С. Аналіз реакції дитіокарбоксілювання н-бутанолу сірковуглецем в присутності гідроксиду калію // Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2017. № 1. С. 40–44.

У бібліографічних посиланнях на складник документа «**дві навскісні риски**» (“ // ”) можна **замінювати крапкою (.)**, а відомості про документ (його **назву**), в якому розміщено складник, виділяти **шрифтом** (наприклад, *курсивом*).

Гордієнко О. А. , Гуменчук О. А., Тітов Т. С. Аналіз реакції дитіокарбоксілювання н-бутанолу сірковуглецем в присутності гідроксиду калію. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2017. № 1. С. 40–44.

Відомості, запозичені **не з титульної сторінки** документа, дозволено **не брати у квадратні дужки**

Дозволено **не подавати** найменування (ім'я) **видавця**

Дозволено **не наводити** відомостей про **серію** та Міжнародний стандартний номер (**ISBN, ISMN, ISSN**).

ВИДИ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ ТА ПРАВИЛА ЇХНЬОГО СКЛАДАННЯ

Бібліографічне посилання

(за складом елементів бібліографічного запису)

Повне

містить усі обов'язкові елементи, що використовують для загальної характеристики, ідентифікування й пошуку об'єкта посилання

Коротке

містить частину обов'язкових елементів, які використовують тільки для пошуку об'єкта посилання

ВИДИ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ ТА ПРАВИЛА ЇХНЬОГО СКЛАДАННЯ

Бібліографічне посилання

(за місцем розташування в документі)

внутрішньотекстове

підрядкове

позатекстове

Бібліографічне посилання

(за повторністю наведення посилань на один і той самий об'єкт)

первинне

повторне

Внутрішньотекстове бібліографічне посилання

Внутрішньотекстове бібліографічне посилання розміщують безпосередньо в тексті документа

Подають у **круглих дужках (...)**

Знак **«крапка й тире» («. — »)** **замінюють** знаком **«крапка» (.)**.

Може бути у **повній** або **короткій** формі, рекомендовано складати в **короткій** формі.

...Так, парадоксальним чином у період 2014-2015 рр., громадяни обрали до Парламенту партії, які взагалі фактично ще не існували, свого роду «протопартії», які отримали представництво у Верховній Раді, не маючи взагалі членської бази та організаційної структури (**Гілея. Київ, 2017. Вип. 117. С. 257**).

По-третє, однією з перешкод на шляху до побудови системи управління репутацією є відсутність однозначності в термінології. Безліч складнощів виникає через помилкове змішування понять «репутація» й «імідж» політичної партії (**European Political And law Discourse. 2016. Vol. 3, iss. 2. P. 165–171**)...

Підрядкове бібліографічне посилання

Підрядкове бібліографічне посилання розміщують як примітку в нижній частині сторінки, відмежовуючи від основного тексту горизонтальною рисою


Знак виноски подають на верхній лінії шрифту після відповідного фрагмента в тексті


Текст ²


та перед підрядковим посиланням


² Посилання

Знаки виноски відокремлюють від тексту проміжком

... Тому завжди йдеться про конкретну форму демократії в конкретній країні, яка залежить від соціально-економічних умов, традиційного устрою держави, політичної культури, сформованого в суспільстві сприйняття влади ¹. 

До питання про те, яку політичну систему можна визнати демократичною, різному підходили такі дослідники, як Р. Даль, Ф. Закарія, Г. О'Доннел, С. Хантінгтон, І. Шумпетер. Останній визначив демократію як інституційний устрій, призначений для прийняття політичних рішень, де індивіди набувають владних повноважень за допомогою конкурентної боротьби за голоси виборців ². 

 ¹ Корнієнко В. О. Демократія як ідеал і як реальність. Дослідження світової політики : збірник наукових праць. Київ, 2000. Вип. 10. С. 23–29.

 ² Теория и практика демократии. Избранные тексты / под ред. В. Л. Иноземцева, Б. Г. Капустина. Москва, 2006. 462 с.

Підрядкове бібліографічне посилання

Підрядкове бібліографічне посилання можна наводити у **повній** або **короткій** формі.

Коротку форму застосовують, якщо частину відомостей про джерело цитування подано в тексті

Можна застосовувати:

1. Наскрізне нумерування;
2. Нумерування в межах певної сторінки тексту

М. І. Жалдак в роботі «Педагогічний потенціал комп'ютерно-орієнтованих систем навчання математики»¹ наголошує, що фундаментальні знання мають важливе значення для прикладних досліджень, а потреби повсякденної виробничої практики викликають і стимулюють пізнавальну діяльність, спрямовану на розкриття законів фундаментального характеру, що, зі свого боку, є одним з аспектів гуманітаризації освіти².

¹ Комп'ютерно-орієнтовані систем навчання. 2003. Вип. 7. С. 3-16.

² Жалдак М. І. Педагогічний потенціал комп'ютерно-орієнтованих систем навчання математики. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання : збірник наукових праць. Київ, 2003. Вип. 7. С. 3-16.

Підрядкове бібліографічне посилання

У посиланні на **електронний ресурс** віддаленого доступу за наявності в тексті бібліографічних відомостей, що його ідентифікують, дозволено зазначати тільки електронну адресу, використовуючи **замість** слів «**Режим доступу**» аббревіатуру «**URI**» або «**URL**»

ОСНОВОПОЛОЖНИМИ ДОКУМЕНТАМИ у відносинах України з НАТО на сьогодні є **Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору** від 9 липня 1997 р.⁸⁰ і Декларація про її доповнення від 21 серпня 2009 р. Співпраця в практичних сферах регулюється 30 угодами між Україною та НАТО. У Конституції України немає положень про позаблоковість або нейтральний статус України. У Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. йшлося лише про намір стати нейтральною державою: «Українська РСР

Україна – НАТО.
Особливе партнерство
відео, 25:53

⁸⁰ URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_002 (дата звернення: 20.03.2017).

Позатекстове бібліографічне посилання

Позатекстове бібліографічне посилання використовують переважно у наукових виданнях у разі багаторазових посилань на одні й ті самі документи задля уникнення повторного подання однакових бібліографічних записів або через їхню велику кількість, або за браком місця для підрядкових посилань

Нумерують у межах усього документа або в межах окремих глав, розділів, частин тощо, застосовуючи наскрізне нумерування (арабськими цифрами)

Наводять як перелік бібліографічних записів і розміщують наприкінці основного тексту (або після заключної статті, післямови, коментарів — за їх наявності) документа або його складника (зазначаючи, наприклад, «Список бібліографічних посилань»)

Позатекстове бібліографічне посилання

ЗНАКИ ВІНОСКИ

1. або виносять на верхню лінію шрифту після відповідного тексту та перед позатекстовим посиланням

більшості підприємств інновації сьогодні стають і умовою виживання на ринку. У світовій економічній літературі "інновація" інтерпретується як перетворення потенційного науково-технічного прогресу в реальний, що втілюється в нових продуктах і технологіях¹.

Список бібліографічних посилань

¹ Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Зянько В. В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія. Вінниця, 2015. 168 с.

² Москаленко В. М. Характеристика методів та моделей діагностики кризового стану підприємства // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22. С. 297–303.

³ Чібісова І. В. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22. С. 389–394.

Позатекстове бібліографічне посилання

ЗНАКИ ВІНОСКИ

2. або складають в одну лінію зі шрифтом основного тексту (у квадратних дужках у тексті та без дужок перед позатекстовим посиланням)

більшості підприємств інновації сьогодні стають і умовою виживання на ринку. У світовій економічній літературі "інновація" інтерпретується як перетворення потенційного науково-технічного прогресу в реальний, що втілюється в нових продуктах і технологіях [1].

Список бібліографічних посилань

1. Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Зянько В. В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія. Вінниця, 2015. 168 с.
2. Москаленко В. М. Характеристика методів та моделей діагностики кризового стану підприємства // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22. С. 297–303.
3. Чібісова І. В. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22. С. 389–394.

Позатекстове бібліографічне посилання

Якщо в тексті згадують конкретну частину тексту документа, після неї можна зазначати

[порядковий номер, сторінка]

стану та низькою імовірністю банкрутства. Діагностика кризового стану підприємства розглядається як один з напрямів економічної діагностики та тісно пов'язана з діагностикою загрози банкрутства [2, с. 297].

Список бібліографічних посилань


1. Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Зянько В. В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія. Вінниця, 2015. 168 с.
2. Москаленко В. М. Характеристика методів та моделей діагностики кризового стану підприємства // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22. С. 297–303.
3. Чібісова І. В. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22. С. 389–394.

Позатекстове бібліографічне посилання

Якщо **ЗАПИСИ НЕ НУМЕРОВАНО**

в тексті (у квадратних дужках) після згадування подають відомості, що є достатніми для ідентифікування об'єкта посилання [ім'я автора, назва документа тощо].

Якщо посилання в тексті подають на документ, **авторами** якого є **одна, дві чи три особи**, у квадратних дужках зазначають їхні **прізвища**, розділяючи знаком «кома».

Крім того, сучасний розвиток машин та механізмів характеризується підвищеними вимогами до умов їх експлуатації: навантажувальними, протизношувальними, протизадирними, антикислювальними властивостями, густиною та стійкістю до корозії [Ранський, Гордієнко]. 

Список бібліографічних посилань


 Ранський А. П., Гордієнко О. А. Дослідження присадних матеріалів на основі тригалогенпохідних карбонових кислот в оливі И-40 // Проблеми трибології. 2012. № 1. С. 55–61.

Ранський А. П., Діденко Н. О., Тітов Т. С., Безвосюк І. І. Механізм вибіркового перенесення з точки зору резонансного потенціалу за Нечаєвим // Наукові праці Вінницького національного технічного університету. 2010. № 4. URI:
<https://praci.vntu.edu.ua/index.php/praci/article/view/230/228>.

Позатекстове бібліографічне посилання


У заголовку бібліографічного запису **позатекстового** посилання **можна** зазначити **більше ніж три імені авторів**.

Якщо посилання в тексті подають на документ, **авторами** якого є **чотири** та **більше осіб**, у квадратних дужках зазначають тільки його **назву**

Так, було встановлено, що структурні особливості досліджених додатків суттєво впливають на ефективність роботи вузлів тертя в режимі вибіркового перенесення [Механізм вибіркового перенесення з точки зору резонансного потенціалу за Нечаєвим]. 

Список бібліографічних посилань

Ранський А. П., Гордієнко О. А. Дослідження присадних матеріалів на основі тригалогенпохідних карбонових кислот в оливі И-40 // Проблеми трибології. 2012. № 1. С. 55–61.

 Ранський А. П., Діденко Н. О., Тітов Т. С., Безвосюк І. І. Механізм вибіркового перенесення з точки зору резонансного потенціалу за Нечаєвим // Наукові праці Вінницького національного технічного університету. 2010. № 4. 4 с. URI: <https://praci.vntu.edu.ua/index.php/praci/article/view/230/228>.

Позатекстове бібліографічне посилання

Дозволено у посиланні в тексті **скорочувати** довгі назви документів, позначаючи останні видалені слова назви знаком **«три крапки»**.

Постійність коефіцієнта активності k досягається при піддержанні однакової іонної сили в калібрувальних розчинах та розчинах, що аналізуються шляхом добавлення фонового електроліту. Кутовий коефіцієнт залишається постійним при умові, що температура не змінюється. Якщо дані умови не виконуються, то це призводить до збільшення похибки вимірювання [Елементи теорії побудови потенціометричних засобів ..., с. 135].

Список бібліографічних посилань

Васілевський О. М., Дідич В. М. Елементи теорії побудови потенціометричних засобів вимірювального контролю активності іонів з підвищеною вірогідністю : монографія. Вінниця, 2013. 176 с.

Позатекстове бібліографічне посилання

Якщо в тексті є **посилання на таку саму книгу** того самого автора, але видану **в іншому році**, після прізвища автора зазначають **відомості про рік** та **сторінки**, розділяючи ці відомості знаком «кома».

[Петрук, 2011, с. 54];

[Петрук, 2015, с. 89].

Якщо **багаточастинний документ**, у посиланні в тексті потрібно **зазначити номер тому (частини)** або **випуску видання**.

У тексті:

[Ранський, ч. 1, с. 115–116].

У позатекстовому посиланні:

Ранський А. П. Органічна хімія і екологія. Вінниця : ВНТУ, 2012. Ч. 1. 120 с.

Якщо у посиланні в тексті наведено відомості про **кілька об'єктів** посилань, їх відділяють один від одного знаком **«крапка з комою»**.

[Іванець, 2005; Корженко, 2013];

[2, с. 297; 1, с. 185].

Повторне бібліографічне посилання

Повторне бібліографічне посилання на **один і той самий документ** або його частину, або групу документів наводять у **скороченій формі** за умови, що всі потрібні для ідентифікування та пошуку цього документа бібліографічні відомості зазначено у первинному посиланні на нього.



Дозволено долучати елементи, що не увійшли до складу первинного бібліографічного посилання, однак є потрібними для ідентифікування документа.

Повторне бібліографічне посилання

У повторному бібліографічному посиланні на документ, **авторами** якого є **одна, дві** або **три** особи, подають **заголовок** бібліографічного запису, **основну назву** та **номер сторінки**.

Внутрішньотекстове

Первинне

(Семеренко В. П. Теорія циклічних кодів на основі автоматних моделей. Вінниця : ВНТУ, 2015. 444 с.).

Повторне

(Семеренко В. П. Теорія циклічних кодів на основі автоматних моделей. С. 254).

Підрядкове

Первинне

¹ Прищак М. Д., Лесько О. Й. Психологія управління в організації. 2-ге вид. Вінниця, 2016. 150 с.

Повторне

³ Прищак М. Д. Психологія управління в організації. С. 123.

Повторне бібліографічне посилання

У повторному бібліографічному посиланні на документ, **авторами** якого є **чотири** та **більше** осіб, подають **основну назву** та **номер сторінки**.

Внутрішньотекстове

Первинне

(Ілюстрований тематичний словник української мови для студентів-іноземців / Л. Є. Азарова та ін. Вінниця, 2015. 124 с.).

Повторне

(Ілюстрований тематичний словник української мови для студентів-іноземців. С. 23).

Позатекстове

Первинне

8. Телекомунікаційні системи передачі : підручник / В. М. Кичак та ін. Хмельницький , 2016. 424 с.

Повторне

12. Телекомунікаційні системи передачі. С. 228.

Повторне бібліографічне посилання

У повторному бібліографічному посиланні дозволено застосовувати **скорочування** довгих назв, позначаючи видалені останні слова назви знаком «**три крапки**».

Позатекстове

Первинне

7. Критеріальне оцінювання ефективності інформаційних пристроїв та систем / М. А. Філінюк та ін. Вінниця, 2014. 143 с.

Повторне

15. Критеріальне оцінювання ефективності інформаційних пристроїв та систем ... С. 89.

У повторному бібліографічному посиланні на **багатотомний документ**, авторами якого є **одна, дві** або **три** особи, подають **заголовок** бібліографічного запису, **основну назву** (або тільки основну назву, якщо заголовка немає), **номер тому, сторінки**.

Підрядкове

Первинне

² Філінюк М. А. Основи негatronіки : у 2 т. Т. 2. Вінниця, 2006. 306 с.

Повторне

⁵ Філінюк М. А. Основи негatronіки. Т. 2. С. 18.

Повторне бібліографічне посилання

У повторному бібліографічному посиланні на **серіальний документ**, яке подають безпосередньо за первинним бібліографічним посиланням, зазначають його **основну назву**, а також ті відомості, що відрізняються від відомостей у первинному посиланні — **рік, номер; випуск; число, місяць** (у газетах), а також **номер сторінки**.

Внутрішньотекстове

Первинне

(Вісник Вінницького політехнічного інституту. Вінниця, 2012. № 2. 228с.).

Повторне

(Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2017. №. 4. С. 23).

У повторному бібліографічному посиланні на **патентний документ** подають **позначення виду** документа, його **номер, назву країни**, що видала цей документ, та **сторінку**, на якій розміщено об'єкт посилання в патентному документі.

Позатекстове

Первинне

5. Двотактний симетричний підсилювач струму : пат. 117383 Україна. № u201700088 ; заявл. 03.01.2017 ; опубл. 26.06.2017, Бюл. № 12. 75 с.

Повторне

7. Пат. 117383 Україна. С. 41.

Повторне бібліографічне посилання

У повторному бібліографічному посиланні на **нормативний документ** зі стандартизації (стандарти з позначками ДСТУ, ДСТУ ГОСТ, ДСТУ ISO, СОУ тощо) подають його **познаку**, **номер** разом із **роком затвердження** та **номер сторінки**.

Підрядкове

 Первинне

² ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).

 Повторне

³ ДСТУ 8302:2015. С. 9.

Повторне бібліографічне посилання

Якщо первинне й повторне бібліографічні посилання **на одну й ту саму сторінку** (сторінки) документа розміщено **одне за одним**, текст повторного посилання замінюють словами «**Там само**» («Там же» — рос. мовою, «Ibid» — латин. мовою).

Підрядкове

Первинне

¹ Віштак І. В. Переваги використання підшипників з газовим мащенням // Вісник машинобудування та транспорту. 2015. № 1. С. 9–13.

Повторне

² Там само.

У повторному бібліографічному посиланні **на іншу сторінку** одного й того самого документа до слів «**Там само**» додають **номер цієї сторінки**.

Внутрішньотекстове

Первинне

(Мокін Б. І., Паянок О. А. Регулювання спектра напруги тягових підстанцій електротранспорту : монографія. Вінниця, 2017. С. 50).

Повторне

(Там само. С. 86).

Повторне бібліографічне посилання

У повторному бібліографічному посиланні на **багаточастинний документ**, крім **номера сторінки**, зазначають **номер тому** (частини, випуску тощо).

Позатекстове

Первинне

7. Філинюк М. А. Основи негatronіки : у 2 т. Т. 1. Вінниця, 2006. С. 384.

Повторне

8. Там само. Т. 2. С. 254.

Якщо у складі первинного та повторного бібліографічних посилань, наведених **одне за одним**, є аналітичні бібліографічні записи на **різні публікації**, які розміщено в **одному й тому самому виданні**, у повторному посиланні **замість** бібліографічних відомостей про цей документ, що збігаються з бібліографічними відомостями у первинному посиланні, наводять слова «**Там само**».

Позатекстове

Первинне

4. Дембіцька С. В. Організація самостійної роботи студентів з безпеки життєдіяльності в процесі підготовки фахівців // Педагогіка безпеки. 2016. № 1. С. 48–52.

Повторне

5. Віштак І. В. Особливості формування культури безпеки в процесі підготовки фахівців технічних спеціальностей // Там само. С. 32–39.

Повторне бібліографічне посилання

Якщо у повторному бібліографічному посиланні, поданому **не після первинного**, є бібліографічний запис **на один і той самий документ**, створений одним, двома або трьома авторами, в ньому подають **заголовок** бібліографічного запису, а основну назву та наступні за нею повторювані елементи заміняють скороченими словами: **«Зазнач. твір»**

Підрядкове

Первинне

² Денисюк С. Г. Комунікологія : навчальний посібник. Вінниця, 2017. С. 51.

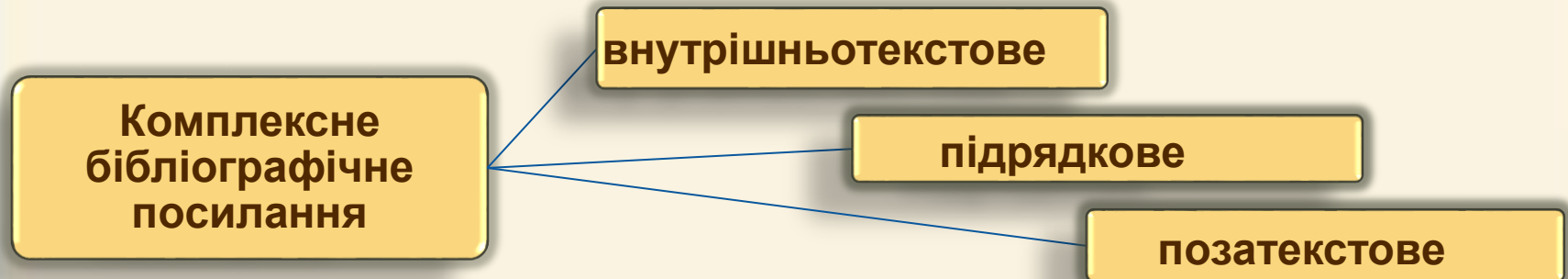
Повторне

³

⁴ Денисюк С. Г. Зазнач. твір. С. 85.

Комплексне бібліографічне посилання

Комплексне бібліографічне посилання — кілька об'єктів посилання.



Можуть містити **первинні** та **повторні** посилання

Розділяють між собою знаком “**крапка з комою**” (;)

Кілька об'єктів бібліографічного посилання подають в **абетковому** чи **хронологічному** порядку або за **абеткою назв мов**

Кожне з бібліографічних посилань у складі комплексного посилання оформлюють за загальними правилами

Комплексне бібліографічне посилання

Якщо **ідентичні заголовки** (один і той самий автор кількох праць), у наступних посиланнях можна замінити словами: «Його ж», «Її ж», «Їх же» («Его же», «Ее же», «Их же» або «Idem», «Eadem», «Ibidem»).

Підрядкове комплексне

* Азаров О. Д. Основи теорії аналого-цифрового перетворення на основі надлишкових позиційних систем числення : монографія. Вінниця, 2004. С. 29 ;
Його ж. Аналого-цифрове порозрядне перетворення на основі систем числення з ваговою надлишковістю : монографія. Вінниця, 2010. С. 85.

Ідентичні заголовки можна не наводити. У цьому разі **після заголовка** у першому посиланні ставлять знак «**двокрапка**» (:), а перед основною назвою наступного бібліографічного посилання проставляють його порядковий номер.

Позатекстове комплексне

15. Бісікало О. В.: 1) Концептуальні основи моделювання образного мислення людини : монографія. Вінниця. 2008. С. 23 ; 2) Формальні методи образного аналізу та синтезу природно-мовних конструкцій : монографія. Вінниця, 2013. С. 205.

Бібліографічне посилання на електронний ресурс

СКЛАДАЮТЬ НА

- **електронні ресурси загалом** (електронні документи, бази даних, портали чи сайти, веб-сторінки, форуми тощо);
- **їхні складники** (розділи та частини електронних документів)

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- **титульний екран;**
- **основне меню;**
- **головна сторінка сайту чи порталу .**

Містять відомості про автора, назву, перевидання, місце та рік видання

ВІДОМОСТІ, необхідні для пошуку

- **Системні вимоги;**
- **дата оновлення документа або його частини;**
- **електронна адреса;**
- **дата звернення до документа .**

Дозволено **не подавати вид електронних даних** (електрон. текст. дані, електрон. граф . дані, електрон. журн., електрон. картогр. дані, електрон. пошук. прогр.).

Можна **не подавати джерело назви** (“Назва з етикетки диска”, “Назва з екрана”).

Бібліографічне посилання на електронний ресурс

На електронний ресурс **локального доступу** подають відомості про **кількість фізичних одиниць** (арабськими цифрами) та **вид носія** інформації, **вид оптичного диска** (CD-R, CD-RW, DVD-R тощо).

Підрядкове

⁵ Яровий А. А. Методи та засоби організації високопродуктивних паралельно-ієрархічних обчислювальних систем із рекурсивною архітектурою [Електронний ресурс] : монографія. Електрон. текст. дані. Вінниця, 2016. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

Дозволено **замість** слів «**Режим доступу**» (чи «Доступ»)(«Available from») застосовувати аббревіатури «**URI**» або «**URL**».

Інформацію про протокол доступу до електронного ресурсу (http, ftp тощо) та його електронну адресу наводять у форматі «URI» або «URL».

Позатекстове

15. Остапенко О. П. Області енергоефективної роботи систем енергозабезпечення з когенераційно-теплонасосними установками та піковими джерелами теплоти // Наукові праці ВНТУ. 2016. № 3. URI: <http://praci.vntu.edu.ua/index.php/praci/article/view/479/478> (дата звернення: 15.10.2017).

Бібліографічне посилання на електронний ресурс

Відомостям про дату останнього оновлення електронного ресурсу віддаленого доступу (його частини) передують слова «**Дата оновлення**». Ці відомості в бібліографічному посиланні наводять **перед** відомостями про режим доступу («**URI**», «**URL**»).

Відомості про дату звернення до електронного ресурсу віддаленого доступу подають **після** «**URI**», «**URL**» (**в круглих дужках**) після слів «**дата звернення**».

Підрядкове

⁵ Денисюк С. ВНТУ: плакаємо паростки електронної демократії! // Імпульс : електрон. версія часопису. № 10 (749). Дата оновлення: 02.01.2018. URI: https://chasopys-impuls.vntu.edu.ua/archiv/2016/Impuls_2016_10.pdf (дата звернення: 24.01.2018).

Бібліографічне посилання на електронний ресурс

Довгу електронну адресу можна переносити на наступний рядок. У цьому разі **останнім у першому рядку** має бути знак «**навскісна риска**» (“ / ”).

Підрядкове

⁵ Остапенко О. П. Області енергоефективної роботи систем енергозабезпечення з когенераційно-теплонасосними установками та піковими джерелами теплоти // Наукові праці ВНТУ. 2016. № 3. URI: <http://praci.vntu.edu.ua/index.php/praci/article/view/479/478> (дата звернення: 15.10.2017).

Для запобігання помилок у наведенні електронної адреси рекомендовано подавати її в один рядок.

Підрядкове

⁵ Остапенко О. П. Області енергоефективної роботи систем енергозабезпечення з когенераційно-теплонасосними установками та піковими джерелами теплоти // Наукові праці ВНТУ. 2016. № 3. URI: <http://praci.vntu.edu.ua/index.php/praci/article/view/479/478> (дата звернення: 15.10.2017).

Бібліографічне посилання на електронний ресурс

Замість електронної адреси ресурсу рекомендовано зазначати його ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier — Ідентифікатор цифрового об'єкта) або інший постійний ідентифікатор.

Підрядкове

⁶ Vasilevskyi O. M. Metrological characteristics of the torque measurement of electric motors. International Journal of Metrology and Quality Engineering. 2017. Vol. 8, No. 7. DOI: 10.1051/ijmqe/2017005.

Дозволено подавати відомості про інше місцезнаходження чи форму електронного ресурсу, використовуючи слова «Також доступний» (наприклад, «Також доступний у PDF :.») чи подібні еквівалентні фрази (наприклад, «Відомості доступні також в Інтернеті:...»).

РОЗРОБНИКИ: Н. Петрова (науковий керівник), Г. Плиса, Т. Жигун
ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 р.
№ 61 з 2016–07–01;
згідно з наказом ДП «УкрНДНЦ» від 04 березня 2016 р. № 65 змінено дату
чинності;
з урахуванням поправок, надрукованих в інформаційному покажчику
«Стандарти» № 12–2016

За консультацією звертатися до відділу
наукової інформації та бібліографії НТБ ВНТУ
(електронний читальний зал, кім. 304;
зал каталогів та картотек, кім. 303)

Л. А. Криштафович,
гол. бібліограф НТБ ВНТУ

